

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ			
ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0804.5.005.0	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση -Εποπτεία Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
(Προϋπόθεση για την υλοποίηση της ομαδικής εποπτείας 8 ώρες ενασχόλησης με δραστηριότητες της Οργάνωσης)		2-3 ώρες ομαδική Εποπτεία	6
ΣΥΝΟΛΟ		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό. Επιστημονικής περιοχής-Μάθημα Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Επικοινωνία και Συνέντευξη Δεοντολογία Κοινωνικής Εργασίας Κοινωνική Εργασία και Ομάδες- Δημιουργική έκφραση & Τέχνη στην εφαρμογή της ΚΕ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.hmu.gr/modules/auth/courses.php?fc=269		
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
Μαθησιακά Αποτελέσματα			
Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης-Εποπτείας Ι είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να συνδέσουν τη θεωρία με την εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας, εντασσόμενοι σε μια Οργάνωση και αναλαμβάνοντας έργο με σκοπό την απόκτηση εμπειρίας συλλογής και διαγνωστικής εκτίμησης πληροφοριών και την ανάπτυξη ικανότητας συντονισμού ομάδας. <i>Αναλυτικότερα οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται να διαθέτουν τις παρακάτω γνώσεις:</i> <u><i>Γνώσεις από την υλοποίηση της πρακτικής Άσκησης Ι (Ένταξη στην Οργάνωση)</i></u> • Κατανόηση της έννοιας της Πρακτικής Άσκησης • Γνώσεις για την πολιτική, δομή και λειτουργία της Οργάνωσης • Σύγχρονες γνώσεις για τα προγράμματα της Οργάνωσης και το ρόλο του κοινωνικού λειτουργού • Γνώσεις συλλογής πληροφοριών μέσω συνεντεύξεων και διαγνωστικής εκτίμησης των πληροφοριών • Γνώσεις για τη δυναμική και τις βασικές διαδικασίες της ομάδας και κατανόηση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού ως συντονιστή ομάδας <u><i>Γνώσεις από την υλοποίηση της Εποπτείας Ι (ομαδική εποπτεία)</i></u> • Κατανόηση της έννοιας και της σημασίας της εποπτείας στη διαδικασία της εκπαίδευσης στην Κοινωνική Εργασία. • Γνώσεις για τη υλοποίηση συνέντευξης και τη διαγνωστική εκτίμηση των πληροφοριών • Γνώσεις για το ρόλο του κοινωνικού λειτουργού ως συντονιστή ομάδας • Γνώσεις για τους παράγοντες που συντελούν στη δημιουργία της παιδικής προσωπικότητας και κατανόηση των κινήτρων της παιδικής συμπεριφοράς			

- Γνώσεις για τον ρόλο της οικογένειας στην ψυχοσυναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού.
- Γνώσεις για τον ρόλο του σχολείου στην διαδικασία κοινωνικοποίησης και το ρόλο του κοινωνικού λειτουργού στην εκπαίδευση
- Γνώσεις θεμάτων που αφορούν στο παιδί και συνδέονται με τη μαθητική του ιδιότητα.
- Κατανόηση της σημασίας της αυτογνωσίας στην άσκηση της Κοινωνικής Εργασίας και του τρόπου που οι προσωπικές στάσεις και προκαταλήψεις επηρεάζουν την επικοινωνία με τους άλλους και την άσκηση του επαγγελματικού ρόλου

Οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται να διαθέτουν τις παρακάτω δεξιότητες:

- Δεξιότητες παρατήρησης, συλλογής πληροφοριών και αξιολόγησης στοιχείων
- Δεξιότητες συντονισμού ομάδας
- Δεξιότητες σταδιακής εφαρμογής της κοινωνικής εργασίας στα πλαίσια της οργάνωσης
- Δεξιότητες εφαρμογής αρχών –δεοντολογίας στην άσκηση του ρόλου τους

Οι φοιτητές /φοιτήτριες αναμένεται να διαθέτουν τις παρακάτω ικανότητες:

- Ικανότητα σταδιακής σύνδεσης της θεωρίας με την εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας
- Ικανότητα ένταξης στην Οργάνωση και στην ομάδα εποπτείας και αξιοποίησης των εκπαιδευτικών ερεθισμάτων που παρέχουν
- Ικανότητα υλοποίησης συνέντευξης και ικανότητα διαγνωστικής εκτίμησης των πληροφοριών
- Ικανότητα συντονισμού ομάδας και αξιοποίησης διαφόρων μέσων έκφρασης και επικοινωνίας στην προσπάθεια για διάγνωση και παρέμβαση στην ΚΕΟ
- Ικανότητα ανάπτυξης πρωτοβουλίας, αξιοποιώντας την καθοδήγηση που παρέχεται από τον επόπτη μέσω της ομαδικής εποπτείας.
- Ικανότητα σταδιακής απόκτησης επαγγελματικής στάσης
- Ικανότητα δημιουργίας επαγγελματικής σχέσης με το προσωπικό της Οργάνωσης και τους εξυπηρετούμενους
- Ικανότητα τήρησης αναλυτικών γραπτών στοιχείων, εκθέσεων
- Ικανότητα τροποποίησης στάσεων και αντιλήψεων που επηρεάζουν αρνητικά την άσκηση του επαγγελματικού ρόλου
- Κριτική ικανότητα για τη λειτουργία της Οργάνωσης και το ρόλο του κοινωνικού λειτουργού

Γενικές Ικανότητες

- Ομαδική εργασία
- Αυτόνομη εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση –Εποπτεία αποτελείται από

A) Την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση I που πραγματοποιείται σε επιλεγμένες από το Τμήμα Κοινωνικές Υπηρεσίες /Οργανώσεις Πρακτικής Άσκησης και

B) Την Εποπτεία I που υποστηρίζει την Πρακτική Εργαστηριακή Άσκηση I και πραγματοποιείται σε εβδομαδιαία βάση από μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και επιστημονικούς συνεργάτες, ειδικότητας Κοινωνικού Λειτουργού. Η Εποπτεία είναι δίωρη ή τριώρη και ομαδική.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες μέσω της πρακτικής άσκησης έχουν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν στην εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας, συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Υποστηρίζονται από κοινωνικούς λειτουργούς που εργάζονται στις Οργανώσεις και εποπτεύονται-καθοδηγούνται από επόπτη που αναλαμβάνει το ρόλο του εκπαιδευτή στα πλαίσια της ομαδικής εποπτείας

Η Πρακτική Άσκηση-Εποπτεία I περιλαμβάνει την Πρακτική Άσκηση στην Οργάνωση (8ώρες ενασχόλησης με δραστηριότητες της Οργάνωσης) και την ομαδική εποπτεία

Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης-Εποπτείας I είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να συνδέσουν τη θεωρία με την εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας, εντασσόμενοι σε μια Οργάνωση αναλαμβάνοντας έργο με σκοπό την απόκτηση εμπειρίας συλλογής και διαγνωστικής εκτίμησης πληροφοριών και την ανάπτυξη ικανότητας συντονισμού ομάδας.

Στην Πρακτική Άσκηση-Εποπτεία I συνήθως αξιοποιούνται ως Οργανώσεις Πρακτικής Άσκησης Μονάδες Προσχολικής Αγωγής και Δημιουργικής Απασχόλησης και, Μονάδες Γενικής, Διαπολιτισμικής Α' βάθμιας και Β' βάθμιας Εκπαίδευσης. Σε αυτήν την περίπτωση οι φοιτητές/φοιτήτριες επιδιώκεται να αποκτήσουν επαγγελματική στάση, τεχνικές, δεξιότητες στην άσκηση Σχολικής Κοινωνικής Εργασίας και να αναπτύξουν την ικανότητα να παρεμβαίνουν διαμεθοδικά για την αντιμετώπιση των αναγκών της σχολικής κοινότητας. Ειδικότερα επιδιώκεται:

- Η συνειδητοποίηση του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού ως συνδετικού κρίκου ανάμεσα στο Σχολείο και την οικογένεια, καθώς επίσης ανάμεσα στο Σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα.
- Η συνειδητοποίηση του ρόλου του Σχολείου ως φορέα κοινωνικοποίησης.
- Η ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούν στο παιδί και απορρέουν από τη μαθητική του ιδιότητα.
- Η συνειδητοποίηση του ρόλου της οικογένειας στην ψυχοσυναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού.
- Η απόκτηση εμπειρίας συλλογής (μέσω συνέντευξης) και αξιολόγησης πληροφοριών με στόχο την κατανόηση του τρόπου που επηρεάζει το οικογενειακό και το σχολικό περιβάλλον την προσωπικότητα του παιδιού.
- Η αξιοποίηση της ομάδας ως μέσο για την ενθάρρυνση και ανάπτυξη των μαθητών/μαθητριών
- Η τροποποίηση προσωπικών στάσεων- προκαταλήψεων και η σταδιακή απόκτηση επαγγελματικής στάσης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.

- Πρόσωπο με πρόσωπο . Τοποθέτηση φοιτητή σε Οργάνωση (βιωματική μάθηση)
- Πρόσωπο με πρόσωπο . Ομαδική Εποπτεία (βιωματική μάθηση σε ομάδα)

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

- Χρήση βιντεοπρωτόκολλα και προβολή διαφανειών
- Παρουσίαση εργασιών με το πρόγραμμα Power Point
- Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class
- Χρήση διαδικτύου για πρόσβαση σε επιλεγμένες βάσεις δεδομένων και επιστημονικά περιοδικά

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Δραστηριότητα

**Φόρτος Εργασίας
Εξαμήνου**

	Παρουσία στη Οργάνωση	40
	Συμμετοχή στην ομαδική εποπτεία	40
	Μελέτη-Ανάλυση περιπτώσεων	30
	Συγγραφή εκθέσεων-παρουσίαση εργασιών	30
	Μελέτη- ανάλυση συναντήσεων με ομάδα παιδιών	10
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Σύνολο φόρτου μαθήματος	180

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Αξιολογούνται από τον επόπτη μέσω συγκεκριμένου αξιολογητικού εντύπου που είναι προσβάσιμο στους φοιτητές τα παρακάτω κριτήρια (που το καθένα από αυτά έχει συγκεκριμένη ποσόστωση στη συνολική βαθμολογία): • Η ποσοτική αλλά και η ποιοτική απόδοση του φοιτητή και ο βαθμός που αξιοποίησε τις ευκαιρίες και τα ερεθίσματα που του έδωσε η συνολική εργαστηριακή εμπειρία (παρουσία στην Οργάνωση και ομαδική εποπτεία). • Η συνειδητή προσπάθεια για ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας με τα μέλη της ομάδας εποπτείας, το προσωπικό της Οργάνωσης και τους εξυπηρετούμενους. • Ο βαθμός συμμετοχής του στην εργαστηριακή εμπειρία και η στάση συνέπειας, υπευθυνότητας και πρωτοβουλίας του. • Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του φοιτητή στη συνέντευξη και στην αξιολόγηση των πληροφοριών. • Η ανάπτυξη ικανότητας για συντονισμό ομάδας. • Η σταδιακή απόκτηση επαγγελματικής στάσης και η ευαισθητοποίηση σε θέματα αυτογνωσίας. • Η εμπρόθεσμη ανταπόκριση του στις γραπτές εκθέσεις και παρουσιάσεις της δουλειάς του Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου στα πλαίσια της ομαδικής εποπτείας πραγματοποιείται ενδιάμεση αξιολόγηση (που περιλαμβάνει και αυτοαξιολόγηση του φοιτητή) καθώς και τελική αξιολόγηση.
----------------------------	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
Αρχοντάκη, Ζ. & Φιλίππου, Δ. (2003). 205 βιωματικές ασκήσεις για εμψύχωση ομάδων ψυχοθεραπείας, κοινωνικής εργασίας, εκπαίδευσης. Αθήνα: Καστανιώτης Ασημόπουλος Χ. (2014). Εκφοβισμός στο σχολείο, ψυχική υγεία και κοινωνική εργασία. Όταν οι ελπίδες χάνονται και η εκπαίδευση καταρρέει. Κοινωνική Εργασία, τεύχος 113 Βάγια, Χ. (1994). Κοινωνικά δικαιώματα και κοινωνική εργασία, Συγκλίνουσες αρχές και επιδιώξεις. Κοινωνική Εργασία, 53, 241-258 Γιωτάκος,Ο, Τσιλιάκου, Μ., Τσίτσικα,Α. & Τσουβέλας, Γ. (2014). Νέες μορφές κακοποίησης παιδιού και εφήβου. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις. Collins, D., Jordan, C. & Coleman, H. (2017). Κοινωνική Εργασία με Οικογένεια. Επιμ. Ασημόπουλος Χ.& Μαρτινάκη Σ.. Αθήνα: Βήτα Δημοπούλου- Λαγωνίκα, Μ., (2006). Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας – Μοντέλα παρέμβασης. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα Doll, B., Zucker S., Brehm, K. (2009). Σχολικές τάξεις που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα. Αθήνα: Δαρδανός Haber, J., & Glatzer, J., (2008). Τέλος στον εκφοβισμό. Αθήνα: Πατάκης Ζώνιου-Σιδέρη, Α., Ντεροπούλου-Ντέρου, Ε. & Βλάχου-Μπαλαφούτη, Α. (Επιμ.) (2012). Αναπηρία και εκπαιδευτική πολιτική. Κριτική Προσέγγιση της ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης. Συλλογικό έργο. Αθήνα: Πεδίο. Καλλινικάκη, Θ. & Κασσέρη, Ζ. (Επιμ.) (2014). Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση: στα θρανία των ετεροτήτων. Αθήνα:	

Τόπος

Καλλινικάκη, Θ., (1998). Κοινωνική Εργασία, εισαγωγή στην θεωρία και στην πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Κανδυλάκη, Α., (2008). Η Συμβουλευτική στην Κοινωνική Εργασία, δεξιότητες και τεχνικές. Αθήνα: Τόπος.

Παπαδοπούλου, Χ., (2003). Κοινωνική Εργασία με Ομάδες. Αθήνα: Έλλην.

Παπαϊωάννου, Κ. (1998). Αξίες και ηθική στην Κοινωνική Εργασία. Κοινωνική Εργασία, 51, 141-145

Παναγιωτόπουλος, Χ. (2016). Κοινωνική Εργασία και Σχολείο. Αθήνα: Μαρία Παρίκου & ΣΙΑ ΕΠΕ

Παπαδάτος, Γ. (2010). Ναρκωτικά και εφηβεία. Κοινωνικά και ψυχολογικά αίτια. Προγράμματα πρόληψης. Παιδαγωγική αντιμετώπιση. Νομοθεσιακή αντιμετώπιση. Αθήνα: Gutenberg.

Παπούλη, Ε. (2014). Επαγγελματικές Αξίες και Κοινωνική Εργασία: Ιστορική Αναδρομή και Διαχρονική Εξέλιξη. Κοινωνική Εργασία, Επιθεώρηση Κοινωνικών Επιστημών, 113, 121

Rigby, K. (2008). Σχολικός εκφοβισμός. Αθήνα: Τόπος

Σούλης, Σ., (2008). Ένα σχολείο για όλους. Αθήνα: Gutenberg

Τσιάντης, Γ. (επιμ.)(2005). Εργασία με τους γονείς: ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία με παιδιά και εφήβους. Αθήνα:

Καστανιώτης

Φιλίππου, Δ. & Καραντάνα, Π. (2010). Ιστορίες για να ονειρεύεσαι... Παιχνίδια για να μεγαλώνεις... Για εμψύχωση βιωματικών ομάδων προσωπικής ανάπτυξης. Αθήνα:Καστανιώτης.

Χατζηφωτίου, Σ. (2005), Ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών και των παιδιών. Εκδόσεις Τζιόλα.

Επιστημονικά περιοδικά:

Κοινωνική Εργασία. Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών

European Journal of Social Work

International Journal of Social Work